

Kieszkowski J., *Wczasy naszych ojców. „Wystawa amatorów” w Wiedniu w lutym i w marcu 1913 roku*, Kr. 1913. – Koźmian S., *Pol. pani z ostatniego okresu. Walerya z hr. Tarnowskich Franciszka hr. Mycielska 1830-1914*, Kr. 1916, il. między s. 12 i 13. – Rostworowski J., *Śp. hrabia Michał Sobański. Wspomnienie pośmiertne*, Kr. [1935], s. 8. – Flizak S., *Kapliczka w Porębie Wielkiej, czyli dzieła sztuki elitarnej na wsi*, Wierchy, XXXV, 1966 [wyd. 1967], s. 294-295. – Morawski K., *O Kazimierzu Morawskim. Ze wspomnień syna i kronik rodzinnych*, Kr. 1973. – Iwaszkiewicz J., *Aleja przyjaciół*, W. 1984, s. 9. – Nałkowska Z., *Dzienniki 1930-1939*, t. 4, cz. 1, oprac. Kirchner H., W. 1988. – Szustakiewicz I.M., *Guzów. Podwarszawska rezydencja Łubieńskich i Sobańskich*, Roczn. Warsz., t. 26, 1991, s. 82, 91, 93. – Miller M., *Arystokracja*, W. [1993], s. 16. – Aftanazy R., *Dzieje rezydencji na d. kresach Rzeczypospolitej*, t. 10, Wr. 1996. – Matalowska A., *Z tym nazwiskiem*, W. 1998. – Wiederyński M., Wojtowicz K.W., *Zamek w Łańcucie*, W. 1998, s. 107. – Kwilecki A., *Ziemiaństwo wielkop. w kręgu arystokracji*, P. 2004. – Tomiczek M., *Ludwika z Sobańskich p.v. Tyszkiewiczowa s.v. Świdlińska (1915-2006)*, Wiad. Ziemiańskie, 2009 nr 38, s. 59. – Hłyń M., *Listy Heleny Mycielskiej do Marii z Gniewoszów Harsdorfowej. Cz. I. Listy od 28 IX 1886 do 12 X 1890*, Pam. Biblioteki Kórnickiej, z. 33, 2016, s. 181, 182. – Brzeziński M., *Kaplica grobowa Łubieńskich i Sobańskich na cmentarzu w Wiskitkach*, W.-Guzów-Wiskitki 2020. – Woźniak B., „Zgasta w pierwszym rozkwicie młodości onegdaj w Zakopanym”. *Przyczynek do poznania Zofii Krasińskiej (1873-1891)*, Studia Mazowieckie, XVII/XXXI, 2022 nr 1, s. 214.

Artyści sami o sobie. Autoportrety twórców pol. z kolekcji Andrzeja Cerlińskiego, oprac. Kluczajd K., Toruń 1998. – *Artyści sami o sobie. Autoportrety twórców pol. z kolekcji Andrzeja Cerlińskiego*, oprac. Kluczajd K., Elbląg 1999. – *Artyści sami o sobie. Autoportrety twórców pol. z kolekcji Andrzeja Cerlińskiego i Muzeum Miasta Gdyni*, oprac. Cerliński A., Kluczajd K., Śliwa A., Gdynia 2012.

Roczn. Historii Sztuki, X, 1973, s. 342.

ZNiO, Dział rękopisów, rkps 7097/I: *Papiery Zaleskich*, t. XL, l. 1891-1918 (listy S. do Heleny Mycielskiej-Zaleskiej z l. 1915-18); rkps 11762/II: *Korespondencja Henryka Wodzickiego* (listy od S. [Ludwika Wodzickiej] z l. 1873-75); rkps 12211/III: *Listy różnych osób do Edwarda Dzwonkowskiego z l. 1836-84* (wśród listów Henryka Wodzickiego listy S.); rkps 15793/II: *Papiery Turnów. Korespondencja Marii z Chłapowskich Mańkowskiej z l. 1891-1902* (list od S., 1891).

Informacje Iwony Szustakiewicz (Warszawa).

I. Kopania

Sobański Kazimierz, ziemianin, marszałek szlachty pow. olhopolskiego, malarz amator, ur. 1832, zm. 1888 Sumówka k. Berszady (d. woj. braclawskie, obecnie Ukraina); syn Hieronima Sobańskiego i Anny z Dzierzków, brat Marcelgo, malarza amatora; mąż Marii Potulickiej, poślubionej 15 IV 1869 w Potulicach k. Węgrowca, z którą miał 3 dzieci. Mieszkał we własnym majątku Sumówka, gdzie w 1881 wybudował pałac, w którym gromadził dzieła sztuki. Znajdowały się tam również własne prace S.: marina w pokoju sypialnym i kilka innych obrazów w pokoju przyległym do gabinetu.

Aftanazy R., *Dzieje rezydencji na d. kresach Rzeczypospolitej*, t. 10, Wr. 1996. – Epsztein T., *Z piórem i paletą. Zainteresowania intelektualne i artyst. ziemiaństwa pol. na Ukrainie w II połowie XIX w.*, W. 2005.

M.J. Minakowski, *Wielka genealogia Minakowskiego (Wielcy.pl)*, wydanie z 10.08.2021.

J. Polanowska

Sobański Marceli, ziemianin, malarz amator, ur. 1833, zm. 1900; syn Hieronima Sobańskiego i Anny z Dzierzków; brat Kazimierza, malarza amatora; mąż Teresy Potulickiej, poślubionej 11 II 1868, z którą miał 4 dzieci. Leon Lipkowski wspominał znajomość z S.: „zachęcony moimi studiami nad malarstwem w czasie mego pobytu w Odessie [tj. w l. 1863-66] wspólnie brał lekcje malarstwa i wykonał sporo udatnych portretów rodzinnych”. S. mieszkał w majątkach Bałanówka, a następnie Pieńkówka (oba w d. woj. braclawskim, obecnie Ukraina). W Pieńkówce, „urządzając swą rezydencję w nowo nabytym majątku, zdobił ją bardzo gustownie, sam wykonując rysunki ornamentów drzwi, okien itd. Posiadał też u siebie cenną galerię obrazów” (Lipkowski). *Widok wiejski* pędzła S. znajdował się niegdyś w salonie pałacu w Sumówce k. Berszady, wybudowanego w 1881 przez jego brata, Kazimierza.

Lipkowski L., *Moje wspomnienia 1849-1912*, Kr. 1913, s. 107. – Aftanazy R., *Dzieje rezydencji na d. kresach Rzeczypospolitej*, t. 10, Wr. 1996. – Epsztein T., *Z piórem i paletą. Zainteresowania intelektualne i artyst. ziemiaństwa pol. na Ukrainie w II połowie XIX w.*, W. 2005.

M.J. Minakowski, *Wielka genealogia Minakowskiego (Wielcy.pl)*, wydanie z 09.08.2021.

J. Polanowska